

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia piątek, 24 maja 2024 r.

Poz. 1491

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NK-I.4131.143.2023.ASZC WOJEWODY LUBUSKIEGO

z dnia 22 grudnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r., poz. 40, 572, 1463 i 1688) stwierdzam nieważność uchwały nr LXXII/706/23 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 28 listopada 2023r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania stypendiów sportowych przyznawanych przez Gminę Międzyrzecz za wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży.

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 28 listopada 2023r. Rada Miejska w Międzyrzeczu podjęła uchwałę nr LXXII/706/23 w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania stypendiów sportowych przyznawanych przez Gminę Międzyrzecz za wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży (dalej uchwała). Rada Miejska w Międzyrzeczu podjęła przedmiotową uchwałę m.in. na podstawie art. 31 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010r. o sporcie (Dz. U. z 2023r., poz. 2048). Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 29 listopada 2023r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, iż została ona podjęta z istotnym naruszeniem art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010r. o sporcie (Dz. U. z 2023r., poz. 2048, dalej u.s.).

Stosownie do przepisu art. 31 ust. 1 i ust. 3 u.s.: Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać i finansować okresowe stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe (ust. 1); Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa, w drodze uchwały, szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy (ust. 3).

Wskazany przepis umożliwia jednostkom samorządu terytorialnego tworzenie systemu stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień, a co za tym idzie finansowanie stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień dla osób fizycznych za osiągnięte przez nie wyniki sportowe. Podjęcie przez radę gminy uchwały w tej sprawie - będącej aktem prawa miejscowego - jest fakultatywne. Jeżeli organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zdecyduje się na jej podjęcie, to wówczas zobowiązany jest uwzględnić wszystkie elementy zawarte w przepisie upoważniającym, jak również ściśle przestrzegać zakresu delegacji.

Tymczasem Rada Miejska w Międzyrzeczu w § 3 ust. 1 i ust. 2 uchwały (a także w § 2 pkt 2 uchwały oraz w pkt 14 wzoru wniosku o przyznanie stypendium sportowego, stanowiącego załącznik do uchwały) przesądziła, że stypendia sportowe są przyznawane dzieciom i młodzieży za osiągnięcia we współzawodnictwie sportowym, posiadającymi: stałe miejsce zamieszkania na terenie Gminy Międzyrzecz lub będącymi uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych mających siedzibę na terenie Gminy Międzyrzecz albo zrzeszonymi w klubach i stowarzyszeniach kultury fizycznej mających swą siedzibę na terenie Gminy Międzyrzecz. Dodatkowo zawodnik - w chwili przyznania stypendium - nie może ukończyć 21 lat, ma być czynnym zawodnikiem w roku przyznania stypendium, nie uprawiać sportu na podstawie umowy o pracę, jak też umowy cywilno - prawnej i nie otrzymywać z tego tytułu wynagrodzenia.

Powyższe oznacza, że Rada Miejska w Międzyrzeczu - bez podstawy prawnej - dokonała nieuprawnionego zawężenia kręgu podmiotów uprawnionych do otrzymania stypendium, co stanowi o rażącym naruszeniu prawa. Stanowisko organu nadzoru znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądownoadministracyjnym. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny: „(...) potencjalnymi beneficjentami stypendium sportowego są wszyscy mieszkańcy danej gminy, o ile osiągają wyniki sportowe w sporcie mającym znaczenie dla danej gminy. Gdyby zaś intencją ustawodawcy było ograniczenie zakresu podmiotowego analizowanej regulacji prawnej do określonej kategorii osób fizycznych, to z pewnością wprowadziłby takie ograniczenie. Tymczasem ustawodawca zmierza do promowania i wspierania finansowo osób fizycznych uprawiających sport mający znaczenie dla danej jednostki, wyłącznie w oparciu o kryterium osiąganych wyników sportowych” (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 31 marca 2022r., sygn. akt II GSK 225/22; podobnie: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 11 lipca 2019r., sygn. akt II SA/Łd 375/19; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 20 lipca 2017r., sygn. akt III SA/Gd 372/17).

Jednocześnie, ponieważ jedynymi przewidzianymi przez ustawodawcę kryteriami, którymi organ powinien kierować się określając warunki przyznania stypendium są – stosownie do przepisu art. 31 ust. 3 u.s. – znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy, ustalając zasady przyznania stypendium obowiązkiem organu jest przede wszystkim określenie dyscyplin sportu, które mają znaczenie dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Takimi dyscyplinami mogą być na przykład dyscypliny o ugruntowanej tradycji lokalnej, czy ponadlokalnej, cieszące się popularnością wśród mieszkańców (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 6 kwietnia 2017r., sygn. akt III SA/Gd 89/17). Sporna uchwała w ogóle nie określa, jakie dyscypliny sportu uznano za mające znaczenie dla gminy. Nie sposób uznać za wypełnienie delegacji ustawowej zapis w § 2 pkt 1 uchwały, zgodnie z którym stypendium sportowe jest świadczeniem pieniężnym przyznanym za osiągnięcie wysokiego wyniku sportowego w celu umożliwienia kontynuowania procesu szkoleniowego w dyscyplinie sportu, której popularność lub znaczenie dla Gminy uzasadnia udzielenie tego wsparcia. Powyższe uchybienie skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Niezależnie od powyższego, w ocenie organu nadzoru z przekroczeniem delegacji ustawowej podjęte zostały zapisy § 4 ust. 1, § 9 zdanie drugie oraz § 10 uchwały. Należy zauważyć, że powinnością Rady Miejskiej w Międzyrzeczu było wyłącznie określenie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień – z uwzględnieniem znaczenia danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągniętego wyniku sportowego. W ramach przyznanej delegacji nie mieszczą się zapisy dotyczące uzależnienia wysokości stypendium od kwoty zapisanej na ten cel w budżecie na dany rok, określenia elementów umowy zawieranej ze stypendystą oraz dotyczących udostępnienia wizerunku na potrzeby promocji Gminy Międzyrzecz.

W ocenie organu nadzoru istotnie narusza prawo również § 12 ust. 2 pkt 4 uchwały, zgodnie z którym Burmistrz Międzyrzecza cofa stypendium sportowe zawodnikowi, który swoim nagannym lub niegodnym zachowaniem, sprzecznym z zasadami współżycia społecznego lub ogólnie przyjętymi obyczajami naraził dobre imię Gminy Międzyrzecz, ewentualnie swojego klubu lub stowarzyszenia kultury fizycznej. Użycie przez lokalnego prawodawcę pojęć nieostrych oraz mających charakter ocenny powoduje, że adresat normy może nie wiedzieć, czy jego zachowanie jest prawidłowe, czy też nie. Brak dostatecznej jasności przepisu prawa sprawia, że narusza on istotnie prawo (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 10 lutego 2021r., sygn. akt II SA/Łd 750/20).

Odnosząc się do wskazanych przez organ nadzoru naruszeń prawa należy zauważyć, że zgodnie z art. 7 Konstytucji organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a w oparciu o art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Wykroczenie poza zakres przyznanej ustawowo delegacji, jak i jej nieprawidłowa realizacja, stanowi o istotnym naruszeniu prawa.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Paweł Witt